

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9

Fylke: Hordaland

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Meland

Emne: Lauving

Bygdelag:

Oppskr. av: Elias Mjølveit.

Gard: Mjølveit

(adresse): Trekhaug om Bergen

G.nr. 22 Br.nr. 8

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Etter eiga røynsle

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

A. Lauv som ripas av trærne.

1 Det vert ikkje laura noko rekmande i bygdi no. Storeldri mine tala om logging i dei ungdomsdagar. Eg som er fødd 1874 minnest ikkje noko til slikt arbeid. Lauv vart raka inn om høstane. Gjerne åt det. Noko vart nytta til underbreidsla i smågardar, også under hest og kyr. Lauvet vart raka inn, når det er nokolande tørt.

2 Når dei gamle logga, skar dei noko av greinene med. Dette vart bunde i bündtar og hengt opp til tork. Rånegreiner vart rekna for godt før. Løn og ask gav mest lauv.

3 Sigd trur eg vart mest brukt til logging. Eldre slottorv.

4 Som liten gut hugsar eg, at eg i sume tun såg tre, som var styvde av, so dei hadde fengje ei breid krønna.

5 Låvret bar ein inn i store kjipor,
som ein hadde til slikt elder til liknande
lette ting, småris t.d. Låvret vart
turka på bakken.

Prisbunndlar til før vart hengt til
turka på hesjar elder på greiner. Sers hesjar
til slikt veit eg ikkje at det vart sett opp.
Det andre som her er nemd i spørjelista
veit eg ingenting om. Slik storlaving
vart ikkje druse med her. So mykje
skog hev her ikkje vore i manns minne.

B. Låv som rakes sammen på bakken.

1 etoko sernamn på slikt låv hev
eg aldri høyr

2 allslag låv rakar ein i hop —
til underbreidsla under smake,
gris elder kyr. telder også til før.

3 Låvret vort raka i hop med van-
leg høyriva. Å raka med hunderne
vilde verta for svent og putle.

4 Låv vort bore heim i sers store
kipor.

5 Det er både karar- og koinnearbeid.

6 Låvret vort lagt i ei ledig krå i lode.

7. Allt låv vart blanda i hop so vist
eg veit. Låv, som kyrne fekk, vart
gjørne gjeve saman med høy. Telles
ymsa vel slikt på dei ymme.

Stokje allt låv vart nytta til før.

Stoko gjerke til underbreidsla.

Det er få som finn so mykje låv,
at det hev stort å seia som før.

ky hev tje høyr, at låv vart nytta i

siste verdenskrig som nødvendige.

Lauv hev lite og ikke vore nytta av mange i den siste mannsalder. Det er berre einstkilde steder, der er store lauvtre heime i tūnet. Smålauv, ein må taka i hop, lengere i frå heimehūsi, vert jamt berre set ild på. Større tekner ein ikke at bjørkelauv og anna slikt smålauv hev. Det vert rydja vekk om våren for ikke å verte liggjande att i grasat som vekst opp.

1721

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING